

Autotransfuze - informace pro lékaře

Autologní odběr (autotransfuze) je odběrem plné krve, jehož konečné transfuzní přípravky slouží výhradně k hemoterapii pacienta, kterému byl odběr proveden. Vylučuje přenos původců transfuzí přenosných infekcí, zabraňuje aloimunizaci a dalším možným komplikacím spojeným s transfuzí alogenní krve. Autologní odběr je žádoucí zejména u pacientů s klinicky významnými protilátkami.

Vlastní odběr plné krve- do 12 minut, následuje standardní zpracování na dva transfuzní přípravky:

- erythrocyty bez buffy coatu resuspendované (**EBR-aut**)
- čerstvě zmražená plazma (**P-aut**)

Základní podmínkou pro autologní odběr krve je uspokojivý zdravotní stav pacienta.

Návrh na autologní odběr krve před plánovanou operací podává lékař operačního oboru.

Indikujícím lékařem autotransfuze je praktický lékař– hodnotí způsobilost k odběru.

- Posoudí celkový zdravotní stav pacienta vzhledem k jeho diagnózám, terapii, anamnéze, klinickému vyšetření, laboratorním nálezům, atd. Při závažnějším kardiologickém, neurologickém, či jiném onemocnění je nutné i vyjádření specialisty.
- Posoudí mobilitu pacienta a jeho váhu. Posoudí stav periferních žil, zhodnotí anamnestické údaje zvláště s ohledem na kolapsové stavy, předchozí intoleranci krevních odběrů, či komplikace hemoterapie.
- **Neodesílá** pacienty k autolognímu odběru, pokud právě užívají **antibiotika** (riziko bakteriémie). Zvláštní pozornost je třeba věnovat **průjmovitým onemocněním**.
- Pacienty na trvalé, či přechodné antikoagulační terapii kumarinovými preparáty - **Warfarin** - individuálně posoudí. Při INR do 3,0 lze vyrobiť EBR-aut, P-aut bude likvidována.
- Zajistí **suplementaci preparáty železa**, a to již 2 týdny před prvním plánovaným autologním odběrem. Volba preparátu je dle tolerance léku a rozhodnutí lékaře. Zvyklá suplementace Fe preparáty per os je v předoperačním a časném pooperačním období.

Absolutní kontraindikace k autolognímu odběru

Závažná srdeční onemocnění <ul style="list-style-type: none"> • infarkt myokardu v době kratší než 3 měsíce, instabilní AP, A-V blok II. - III. st., těžké koronární postižení, srdeční vada s cyanózou, těžká aortální stenóza, oběhová nestabilita	
Nekontrolovaná, či rezistentní hypertenze.	
Osoby s onemocněním nebo mající v anamnéze <ul style="list-style-type: none"> • Hepatitidu B (s výjimkou osob s negativním výsledkem zkoušky na HBsAg, u kterých je prokázáno, že jsou imunní) <ul style="list-style-type: none"> • Hepatitidu C • Infekci HIV 1a 2 • Infekci HTLV I a II	<i>Podle klinických okolností odběru krve</i> <i>U osob s hepatitidou B nebo C</i> <i>v anamnéze lze odběr na autotransfuzi provést po dohodě s ošetřujícím lékařem nemocného v případě, že riziko z podání alogenní transfuze by převyšovalo riziko odběru infikované autologní krve .</i> <i>Je nutný písemný souhlas lékaře požadujícího autotransfuzi.</i>
Probíhající bakteriální infekce.	

Individuální posouzení způsobilosti k odběru:

- aktuální průjmovité onemocnění a aktuální antibiotická terapie – odběry neprovádíme!
- věk dárce – zvláště nad 70 roků , váha dárce, zvláště, je-li pod 50 kg

- těhotenství – dle domluvy s ošetřujícím gynekologem
- dekompenzovaná hypertenze, hemodynamicky závažná arytmie, srdeční dekompenzace, symptomy ischemie v den dárcovství, nedostatečnost dýchacího systému, akutní respirační infekce, epilepsie, či jiná závažná neurologická onemocnění, cévní mozkové příhody, nedostatečnost ledvin, dekompenzované poruchy metabolismu a výživy, syphilis, systémové revmatické choroby, primární a sekundární koagulopatie a jiné nemoci krevetvorby,... a jiné.

Konečné rozhodnutí o provedení autologního odběru je na lékaři KC FN Ostrava.

Poučení dárce autotransfuze

Pacienti jsou v KC vždy řádně poučeni o principu autologního dárcovství, jeho výhodách a nevýhodách, rizicích a podepisují informovaný souhlas.

Je povinností již ošetřujícího lékaře podat pacientovi řádné předběžné poučení.

- Pacient musí být informován o vyšetřeních, která se v souvislosti s autologním odběrem provádějí: Před odběrem: krevní obraz. Po odběru: HBsAg, anti HCV, syphilis, HIV, krevní skupina a imunohematologické vyšetření se screeningem nepravidelných protilátek.
- Dodržovat řádný pitný režim před i po odběru, není třeba být lačný. Hypotenziva až po odběru.
- Pokud není autologní odběr proveden, nejsou odebírány žádné krevní vzorky k vyšetření.
- Při patologii v testech na HIV, hepatitidu B a C a syphilis je postupováno v souladu s platnou legislativou. Individuálně je rozhodnuto o pacientovi i o jeho transfuzních přípravcích.
- KC zajišťuje konfirmaci patologických nálezů v Národních referenčních laboratořích. Spolupracuje s odbornými ambulancemi (venerologická, infekční, hygienická stanice,...).
- V případě, že nebude autologní odběr pro pacienta v rámci operace požadován, bude likvidován! Nelze jej použít pro jiného pacienta. Bude-li větší potřeba hemosubstituce než je počet vyrobených autologních transfuzních přípravků, či nebyl-li autologní odběr proveden vůbec, je možno pacientovi aplikovat alogenní transfuzní přípravky.

Objednání k autolognímu odběru na KC FN Ostrava

Po předchozím objednání – tel. [59 737 4465](tel:597374465) (7,00-15,00 hod, preferujeme interval 12,00 - 14,30).

Termín odběrů je určen s ohledem na termín plánované operace a na expiraci autologních transfuzních přípravků. Interval mezi jednotlivými odběry je obvykle 7 dní. Interval mezi posledním autologním odběrem a plánovaným operačním výkonem je obvykle 7 dní, výjimečně při dobrých hodnotách krevního obrazu jsou možné minimálně 3 dny.

První autologní odběr je prováděn při hemoglobinu nad 110 g/l. Další odběry pak pokud nedojde k poklesu hemoglobinu pod 100 g/l, či o 20 g/l od posledního odběru. Vždy je zhodnoceno lékařem KC, zda předchozí odběr neměl vážný vliv na zdravotní stav nemocného.

Transport vyrobených autologních transfuzních přípravků

Z KC FN Ostrava do místa operace je povolena přeprava pouze sanitními vozy za teplotního monitoringu. Vlastní přeprava transfuzních přípravků pacientem, či příbuznými není možná! Je-li operace v plánu mimo spádovou oblast KC, je nutno předem domluvit možnost dopravy.

K prvnímu autolognímu odběru

Prosíme vybavit pacienta řádně vyplněnou žádankou o autologní odběr a vyjádřením o způsobilosti k autolognímu odběru. Prosíme vždy uvést i soubor diagnóz a aktuální terapii.

Děkujeme za vaši spolupráci. Další informace u lékařů KC FN Ostrava. [Tel: 59 737 4465](tel:597374465)